

Linnapea_ettekanne

Tallinna linnapea Tõnis Palts
Avakõne visioonikonverentsil "Piirideta Tallinn"
18.10.2004

Tallinna tulevik – talentide linn

Tallinna linnapeana on mul väga hea meel näha nii suurt seltskonda auväärseid ja hinnatud mõtlejaid koos arutlemas Tallinna tuleviku üle. Eriti aga tahaks siinkohal isiklikult tänada selle idee autorit, Tallinna linnavolikogu liiget Edgar Savisaart. Ehk on see aja märk, et viimaks ometi oleme hakanud tunnetama pikemat tulevikuperspektiivi ja püüame vaadata kaugemale kui ainult neli aastat ette? Mulle meeldivad inimesed, kes tegutsevad täna, kuid hoiavad pilku ülehomsel või veelgi kaugemal tulevikus.

Ma ei räägi oma lühikeses avakõnes nii loomulikest asjadest, nagu inimsõbralik linnakeskkond, avatus turistidele, transiit või rahvusvaheline pangandus. See kõik on väga hea ja vajalik, selle kõigega tegelemine on elementaarne.

Lubage mul tänane visioonikonverents sisse juhatada paari natuke retoorilise küsimusega, mis valgestavad minu visiooni Tallinna tuleviku võtmest. Võtmest, mis annab meile konkurentsivõimelise majanduse, atraktiivse linnakeskkonna ja rahulolevad linnakodanikud. Ühesõnaga kõik selle, mida me mahutame mõiste "jätkusuutlikkus" alla.

Viimasel ajal räägitakse nii meil kui ka maailma muudes nurkades väga palju teadmispõhisest majandusest. Väidetakse, et see teeb imet ja tagab arengu. Lugupeetud saalisviibijad! Palun mõelgem korra koos... Edukas majandus on alati millegi müümine. Mida müüb teadmispõhine majandus?

Teadmispõhine majandus müüb teadmisi. Ükskõik kas need teadmised on siis pakitud mikroskeeme pungil trükiplaati või arvutiprogrammi. Teadmised võivad peituda inimeste kogemustes või organisatsioonide hästi töötavas struktuuris.

Aga mis saab siis kui need teadmised, mida püütakse realiseerida ei olegi konkurentsivõimelised? Teadmispõhise majanduse eelduseks on targad inimesed. Inimesed, kes teadmisi koguvad, süstematiseerivad ja väärtustavad ning kes teadmisi kasutavad. Teadmised pärinevad aga haridusteelt. Kui haridus ei ole konkurentsivõimeline, siis võime ükskõik kui palju riigi raha investeerida teaduse tegemise toetamiseks, asja ikka ei saa. Igasugused stardiabid ja teadusmahuka tootmise toetamise fondid on vaid vahendid heade teadmiste realiseerimiseks. Kui aga haridussüsteem selliseid teadmisi ei tooda, tegeleme me lihtsalt vusserdamisega ja maksumaksja raha raiskamisega.

Seega selleks, et tekiks paljuräägitud teadmispõhine majandus, on vaja väga lihtsat asja - head põhi- ja kõrghariduse süsteemi. Selleks aga, et väga edukalt müüa, peame ka sellelt baasilt kõrgemale tõusma. Meil on vaja sähvatusi, purskeid, inspiratsioone. Meil on vaja talente. Jah, just talente. Haritud inimesi, kelles on midagi veel enam. Meil on vaja loovust selle kõige erinevamate esinemise vormides, muusikutest ja kunstnikest inseneride ja äriingeniusteni.

Ma olen kindel, et tulevikus saab konkurentsivõimeline olla vaid piirkond, kus loovaid talente on palju. Ja mitte ainult andekaid programmeerijaid või super-turustajaid, aga ka kirjanikke, näitlejaid ja filmiloojaid. Majandus ja meelelahutus lähenevad järjest enam. Samal ajal kui meelelahutus muutub üha suuremaks äriks, vajab ettevõtlus aina rohkem loovisiksusi.

Kõikide nende arengute ühine nimetaja on aga andekad inimesed. Talendid. Palju talente ühes piirkonnas korraga koos. See on suund, milles me peame pingutama. Tallinn, talentide linn, see kõlab ju päris hästi?

Mida me saame teha, et asjad nii läheks? Mida on vaja, et talente Tallinna juurde tuleks ja et meie andekad inimesed siit mujale ei koliks?

Loovust ei saa sundida. Läbi ajaloo leiame ridamisi märke sellest, et ajastud ja ühiskonnad, kes on vägisi püüdnud loovust luua, on suutnud toota ainult keskpärast stereotüüpidesse takerduvat käsitööd. Tõeline loovus aga on kasvanud välja hästi organiseeritud ja turvalistest keskkondadest, kus talente pole sunnitud ega suunatud.

Seega, selleks, et meil oleks talente, peame tekitama keskkonna, kus neile meeldib koguneda. Keskkonna, kus on võimalused tööks ja enesetäiendamiseks, kus saab sportida ja meelt lahutada. Kus on lahe ja moodne elada. See on eesmärk, mille poole me peame püüdlema, et andekad inimesed tahaks Tallinnas elada. Tulgu kasvõi kogu maailmast.

Me seisame täna otsuste ees, mis võivad meie linna käekäiku sajanditeks mõjutama jääda. Tallinna Ülikooli asutamise, tulevikukõlbliku infrastruktuuri välja arendamise ning palju muid olulisi asju peame me täna ära otsustama. Need on asjad, millest sõltub, kas tõuseme edukate ja õitsvate linnade hulgas tippu. Need on ühtlasi asjad, mis loovad tingimused keskkonna kujunemiseks, kus talendid tahavad elada.

Tahan veel juhtida tähelepanu linna arengu mõnele tahule, mis juba mainitud talentide teemaga väga otseselt seotud on.

Kõigepealt linn kui keskkond, kui kultuurikeskkond.

Oluline pole, et kui kõrgeks üks või teine maja ehitatakse, vaid see, millise keskkonna uued ja renoveeritavad ehitised moodustavad, kuhu jäävad pargid ja väljakud. Linnaruum ei ole ainult üksikud hooned, vaid tervik, kuhu kuuluvad ka ääre- ja eeslinnad. Kui kesklinn plekkfassaadidega kõrghooneid täis pikkida ning jätta lahendamata parkide, parklate ja kõnniteede küsimused, võib igapäevaelu kvaliteet paljude linlaste meelest langeda. Mugavus ja praktilisus on olulised eriti aktiivsete ja andekate noorte jaoks. Linnaplaneerimisel tehtavad otsused mõjutavad paljude põlvkondade elu. Seepärast on oluline, et me ei ehitaks linna endale ega oma vanematele, vaid lastelastele. Ega me nahunii päris sellist ei oska teha, nagu nad tahaksid, aga püüame vähemalt suunda ära tabada.

Ja lisaks majadele peab linnakeskkonnas olema ligitõmbavat tegevust. Elu peab olema, kultuuriüritusi ja spordisündmusi. Rohkem seda tüüpi asju, kus kõik saavad osaleda, festivale ja rahvaspordipäevi. Üritusi ja tegevust peab jaguma mitte ainult turistidele, vaid ka kohalikele. Nii päeval kui öösel, suvel ja talvel. Linn peab olema valge, rõõmus ja turvaline, siis tekib ka tegevus, mis inimesi kohale toob. Nii turistide kui talente ja soovitatavalt rohkem just neid viimati nimetatuid. Talente, kes soovivad siin elada ja töötada.

Aimates juba ette, kuidas mõningad pragmaatikud mu visiooni põrmustama asuvad, esitaksin veel ühe küsimuse.

Ma ei soovi mingil juhul, et keegi vastandaks asju sel viisil et - toetuste linn versus talentide linn. Pigem püstitaks küsimuse nii, et kumb on pikas perspektiivis jätkusuutlik? Mis peab tingimata olema olema, et ka teine saaks toimida? Kumb suudab ilma teiseta kauem toime tulla?

Lahendus on märksõnas koostöö, millel mitmed hilisemad sõnavõtjad ilmselt pikemalt peatuvad. Usun, et talendid on hea meelega nõus osa oma loomingust ja selle toodetud lisaväärtusest toetuste maksmiseks loovutama. Selles ongi talentide Tallinna tugevus.